Nr. 13. Kraków, Czwartek 30 sierpnia 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 44.000 Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 50.000 Mkp.
Cena numeru 2000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 750 Mkp. Nadesłane 2.250 Mkp. Po kronice 3.000 Mkp. Na pierwszej stronie 3.750 Mkp.
Załączniki wedle umowy.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Dziś w „Kurjerze Wieczornym"

Dzisiejsze giełdy:
w Warszawie, Krakowie, Zurychu, Berlinie i Wiedniu

Upadek Stresemanna — początkiem bolszewizmu w Niemczech.

50 prc. podrożenie tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Zamordowanie towarzysza młodości Mussoliniego.

Likwidacja biernego oporu w Ruhrze

Berlin, 30 sierpnia. (Tel. wł.). Wielkie poruszenie w opinji niemieckiej i poważny niepokój o wewnętrzną sytuację Niemiec wywołały tu ogłoszone wczoraj przez „Vorwaerts" dwa dokumenty: a mianowicie raport sekretarza angielskiej partji socjalistycznej Thomasa Shawa i oświadczenie Komitetu Obrony Zagłębia Ruhry. Oba te dokumenty stwierdzają silną skłonność sfer robotniczych Ruhry do zaniechania biernego oporu. Wnioskują tu słusznie, że warstwy robotnicze, które chcą się zadowolnić dopuszczeniem napowrót usuniętych i uwolnieniem uwięzionych, nie są przeniknięte silną wolą prowadzenia dalej biernego oporu. Ta pesymistyczna ocena sytuacji, która wczoraj wywołała katastrofalną wprost haussę na giełdzie — nie jest obcą i kołom rządowym, których optymizm, zaznaczony w ciągu dni ostatnich ustąpił miejsca pesymizmowi i niepokojowi. W nastrojach społeczeństwa i sfer rządowych dominuje dziś lęk przed jakiemiś nieoczekiwanemi i katastrofalnemi wydarzeniami. Nastroje te przypominają nastrój z października 1918 roku. Przedewszystkiem istnieje obawa, że do ostatecznej kapitulacji w sprawie biernego oporu przyczyni się decydująco olbrzymia i wciąż rosnąca liczba bezrobotnych w Niemczech, która w połowie września dojdzie — jak liczą — do 2 miljonów.

We wrześniu też zapewne dojdzie opinja niemiecka do uświadomienia sobie faktu, że uzdrowienie finansów i powstrzymanie spadku marki nie dadzą się w żaden sposób osiągnąć, jeżeli skarb będzie nadal ponosił olbrzymi ciężar finansowania biernego oporu w Ruhrze. Konieczna więc okaże się wtedy likwidacja tego oporu. Sądzą tu, że Stresemann nie podejmie się jej przeprowadzenia. Jedyna nadzieja polega na tem, że Poincare ułatwi odwrót Stresemannowi przez zgodę swą na przyjęcie z powrotem wydalonych kolejarzy i robotników. Wtedy Stresemann mógłby pozostać i bierny opór zostałby zlikwidowany. Jak słychać — Poincare skłonny jest do ułatwienia tej sytuacji.

Spotkanie Baldwina z Poincarem

Londyn, 30 sierpnia. „Evening Nevs" donosi, że w angielskich kołach rządowych sądzą, iż konferencja między Baldwinem a Poincarem odbędzie się w Paryżu 11 albo 12 września.

Ciekawy spór o akcje Jaworzna

Fatalna spekulacja akcyjna Magistratu — Miastu grozi strata idąca w miljardy

W sferach bankowych znaną jest nieszczęśliwa impreza magistratu krakowskiego z akcjami „Jaworzno". Magistrat potrzebując pieniędzy postanowił sprzedać kilka tysięcy sztuk akcji kopalni „Jaworzno" w tym czasie, kiedy one notowały około 4,400.000 Mk. za sztukę. Zamiast oddać akcje te w cichości jakiemuś przyzwoitemu bankowi do placowania, aby przez rozgłos nie obniżać kursu, postanowił magistrat zrobić ten interes we własnym zarządzie. Ogłosił więc, że sprzeda tysiące sztuk akcji Jaworzna zgłaszającym się reflektantom w biurach magistratu. Od zgłaszających się żądano wysokich giełdowych kursów, a wynikiem tego było, że sprzedano śmieszną ilość, bo zaledwie coś kilkanaście sztuk tych akcji. Inny jednak był jeszcze skutek. Oto po takiem ogłoszeniu magistrackiem akcje Jaworzna spadły niesłychanie, tak, że przeznaczona na sprzedaż ilość była nagle połowę tego warta — jak to sobie liczono. Impreza Magistratu zrobiła kompletne fiasko. Ale nie na tem koniec! Oto p. prezydent Federowicz (tak w mieście opowiadają) rozmawiał w tej sprawie z jednym z urzędników Banku Hipotecznego i zaoferował mu te akcje jeszcze przed haussą po dwa miljony i dwieście tysięcy. Nagle przyszła haussa, „Jaworzno" poszło na 4,400.000 Bank upomina się o akcje, twierdząc, że to nie była oferta ze strony p. prezydenta, lecz sprzedaż. Pomimo spadku kursu Jaworzna, różnica idzie w miljardy. Teraz jest pytanie jak się ta afera zakończy i kto zapłaci różnicę? Pomysły finansowe ojców miasta nie mają powodzenia.

Ostre napięcie włosko-greckie

Ultimatywna nota włoska — Demonstracja wojennej floty włoskiej na wodach greckich

Wiedeń, 30 sierpnia. „Neue freie Presse" donosi: „Epoka" donosi z Targentu: Wczoraj rozszerzyły się pogłoski o zamierzonej demonstracji flotowej na wodach greckich na znak protestu przeciw wymordowaniu misji włoskiej w Albanji. „Tribuna" donosi z Tarrentu, że część włoskiej floty wojennej, która znajdowała się na wodach Tarrentu zgromadzona w celu dorocznych ćwiczeń otrzymała rozkaz przerwania manewrów i przygotowania się do wyjazdu w pełnem uzbrojeniu z zapieczętowanym rozkazem. Flota ta ma odjechać na wody Pireusu.

Rzym, 30 sierpnia. Agencja Stefanji donosi: Rząd włoski z wypadków, które poprzedziły mord dokonany na członkach włoskiej misji granicznej a dalej z innych faktów i po zbadaniu sprawozdań pochodzących z dobrego źródła nabrał przekonania, że rząd grecki oprócz odpowiedzialności materjalnej ponosi także odpowiedzialność moralną za ten mord. Wychodząc z tego przekonania i mając pewność, że da w ten sposób wyraz uczuciu niezadowolenia całego narodu włoskiego polecił prezydent ministrów Mussolini posłowi włoskiemu w Atenach Montagnie przedłożyć Grecji notę, w której Włochy żądają:

1) Jak najbardziej wyczerpującego usprawiedliwienia się wobec rządu włoskiego, a mianowicie w tej formie, aby usprawiedliwienie to doręczone zostało poselstwu włoskiemu w Atenach przez najwyższą władzę wojskową grecką.

2) Odprawienia uroczystego nabożeństwa żałobnego w katedrze katolickiej w Atenach za spokój duszy zamordowanych w obecności wszystkich członków rządu.

3) Oddania honorów fladze włoskiej przez flotę włoską w Pireusie. W tym celu uda się jedna z eskadr włoskich do portu Pireus, podczas gdy równocześnie okręty greckie wywieszą flagę włoską.

4) Najsurowszego śledztwa ze strony władz greckich na miejscu dokonania morderstwa, któreby przeprowadzono w obecności włoskiego attache wojskowego za bezpieczeństwo osoby którego rząd grecki będzie bezwarunkwo odpowiedzialny. — Śledztwo to musi być ukończone w przeciągu 5 dni od przyjęcia niniejszych żądań.

5) Kary śmierci na wszystkich winnych.

6) Zapłacenia odszkodowania w wysokości 50 miljonów lirów w przeciągu 5 dni od wręczenia tej noty.

7) Oddanie honorów wojskowych ciałom zamordowanych podczas przeniesienia trumien na okręt włoski w Prevezie.

Wreszcie domaga się rząd włoski w nocie swej udzielenia odpowiedzi w najkrótszym czasie.

DEMONSTRACJE PRZECIW GREKOM WE WŁOSZECH.

Wiedeń, 30 sierpnia. „Neue Freie Presse" donosi z Trjestu: Na Placu Wolności tłum spalił chorągiew grecką. Następnie pociągnęli demonstranci na Stare miasto i zdemolowali kawiarnię odwiedzaną przez Greków. Jednego Greka pobito ciężko, inni uciekli. Następnie demonstranci udali się wśród okrzyków przeciw Grecji przed kościół grecki i szkołę grecką, gdzie zerwali napisy greckie i wrzucili następnie do morza. Karabinierzy przywrócili porządek, przed konsulatem greckim ustawione są silne patrole.

POTĘPIENIE MORDU WE FRANCJI.

Paryż, 30 sierpnia. — Dzienniki paryskie jednomyślnie potępiają zbrodnię popełnioną na oficerach delegacji włoskiej w Albanji. Charge d'affaires francuski w Rzymie złożył Mussoliniemu kondolencję.

Rzym, 30 sierpnia. — Poselstwo albańskie w Rzymie podaje, że wiadomość o wymordowaniu członków włoskiej delegacji granicznej wywołała w całej Albanji wstrząsające wrażenie. Albanja widzi w ofiarach zbrodni męczenników za sprawę narodową.

Zamordowanie towarzysza młodości Mussoliniego

Trjest, 30 sierpnia. Wczoraj rano zamordowano tutaj pięciu strzałami rewolwerowymi sekretarza miejscowej organizacji faszystowskiej Morarę, towarzysza młodości Mussoliniego. Morderstwa dokonał niejaki Sollorosi podając, że zamordował Morarę ze zemsty, ponieważ nie wyrobił mu obiecanego dekretu na szofera. Sklepy i lokale publiczne w Trjeście były wczoraj zamknięte. W wielu miejscach wywieszono żałobne chorągwie.

Giełdy zagraniczne

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 30 sierpnia. PAT. Otwarcie giełdy godz. 10-ta. **Berlin 0.00006,5. Holandja 217.85. Nowy York 554. Paryż 31.35. Medjolan 23.90. Praga 16.30. Budapeszt 0.03 i jedna ósma. Bukareszt 2.45. Belgrad 5.85. Sofja 5.35. Warszawa 0.0023. Wiedeń 0.0078; austr. korona stemplowana 0.0078 i jedna czwarta.**

Zurych, 30 sierpnia. Zamknięcie giełdy: Berlin 0,0000.60, Holandja 218, Nowy Jork 554, Londyn 25.20, Paryż 31.25, Medjolan 23.82, Bruksela —, Praga 16.32½, Budapeszt 0.03 1/8, Bukareszt 2.45, Belgrad 5.87 1/2, Sofja 5.20, Warszawa 0.0023, Wiedeń 0.0078, Austr. korona stemplowana 0.0078, Kopenhaga —

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 30 sierpnia (tel. wł.) **Waluty:** Marka polska 0.27—0.29, marka niem. 0,0055, korony czeskie 2062, franki szwajc. 12680, francuskie 3925, funty ang. 319.900, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.28—0.29, Berlin 0.0055, Praga 2080, Zurych 12795, Paryż 3967, Nowy Jork 70935. Londyn 321700.

Giełda efektów: Zieleniewski —.—, Fanto 4,440.000 Karpaty galicyjskie 690.000, Galicja 30,900.000, Schodnica 2,170.000, Siersza 358.000, Lwów-Czerniowce —.—, Kolej północna —.—, Alpine Montan 786.000, Huta Poldi 1.159.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 30 sierpnia. Nowy Jork 10,972.500, Londyn 49,375.000, Paryż 622.440, Wiedeń 15.561, Praga 323.190.

Berlin, 29 sierpnia. PAT. Marka polska 2.800.

Budapeszt, 30 sierpnia. Marka polska 0.0885 do 0.0920.

Amsterdam, 29 sierpnia. PAT. Dewizy. Londyn 11.56. Berlin 0.000034 i pół. Paryż 14.42 i pół. Szwajcarja 45.85. Wiedeń 0.0035 i trzy czwarte. Kopenhaga 47.40. Sztokholm 69.80. Chrystiania 41.40. Nowy York 254.75. Bruksela 12.07 i pół. Madryt 34.10. Praga 745—750. Helsingfors 700—710.

Praga, 29 sierpnia. PAT. Dewizy. Amsterdam 13.52. Berlin 0.05. Chrystiania 558. Kopenhaga 637. Sztokholm 913. Zurych 619. Londy 155.87. Wiedeń 493. Marki niemieckie 0.05. Marki polskie 183. Paryż 196.25.

Paryż, 29 sierpnia. PAT. Weksle. Niemcy 0.000030. Ameryka 17.60. Belgja 83.40. Anglja 80.10. Holandja 692.50. Włochy 76.10. Szwajcarja 317.25. Hiszpanja 235.75. Praga 52.30.

Nowy York, 29 sierpnia. PAT. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5 1/4%. Przekaz na Londyn 454.87. Przekaz na Londyn na 60 dni 452.12. Przekaz na Paryż 567. Przekaz na Amsterdam 39.29. Przekaz na Kopenhagę 18.58. Przekaz na Pragę 293. Przekaz na Berlin 0.000014 w płaceniu w żądaniu 0.000015.

Giełdy towarowe

Londyn, 29 sierpnia. PAT. Giełda metalowa: miedź za gotówkę 63 i jedna ósma, miedź za 3 miesiące 63 i siedm ósmych, miedź elektrolitowa 68 i trzy czwarte do 69 i jedna czwarta, miedź best select 66—67 i jedna ósma, miedź strongheots 98; cyna za gotówkę 193 i trzy ósme, cyna za 3 miesiące 194 i pół; ołów przy okazaniu 24 i pięć ósmych, ołów późniejszy 24 i trzy czwarte; cynk przy okazaniu 33 i jedna ósma, cynk późniejszy 32 i siedm ósmych; aluminium krajowe 115, aluminium zagraniczne 120 antymon 34 i pół do 35; blacha biała 23/1 i pół; rtęć 8 i siedm ósmych; nikiel 133, nikiel na dostawę 133 ; wolfram 13; platyna 500; srebro 30 i piętnaście szesnastych, srebro na dostawę 30 i siedm ósmych; złoto 90/7.

Nowy York, 29 sierpnia. PAT. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 18000 ,dowóz wewnątrz kraju 22000, wywóz do Anglji —.—, wywóz na kontynent 6000. Targ miejscowy middling 25.65.

Terminy: sierpień —.—, wrzesień 24.65, październik 24.39, listopad 24.34, grudzień 24.30, styczeń 24.01, marzec 24.05, maj 24.03, lipiec 23.72.

Nowy Orlean, 29 sierpnia. PAT. Targ bawełny. Targ miejscowy middling 24.50.

Terminy: październik 23.73, grudzień 23.77, styczeń 23.72, marzec 23.70, maj 23.85.

Liverpool, 2[illegible] sierpnia. PAT. Targ bawełny. Obroty 7000, dowóz 9200. Brazylijska 20 punktów niżej. Egipska 10 punktów wyżej.

Terminy: wrzesień 14.05, październik 13.77, listopad 13.50, grudzień 13.46, styczeń 13.37, luty 13.32, marzec 13.28, kwiecień 13.19, maj 13.15, czerwiec 13.04, lipiec 12.94, sierpień —.—.

Chicago, 29 sierpnia. PAT. Giełda zbożowa: pszenica na wrzesień 100, pszenica na grudzień 104 i trzy czwarte; kukurudza na wrzesień 66 i pięć ósmych, kukurudza na grudzień 66 i pięć ósmych;o wies na wrzesień 37 i pół, owies na grudzień 39 i jedna czwarta; żyto na wrzesień 64 i pięć ósmych, żyto na grudzień 68 i pół.

Giełdy krajowe

Lwów, 29 sierpnia. PAT. Giełda zbożowa: W transakcjach zupełny zastój. Bardzo silna podaż przy zupełnym braku popytu. Oferty na sprzedaż pszenicy po 720.000, żyta po 360.000, jęczmienia po 330.000, owsa 470.000. — Tendencja silnie zniżkowa. Usposobienie bez ochoty.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 30 sierpnia

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	29/VIII.
P. T. H. I—V em. . . .	84 - 92.5	93.5 - 90
„Impex“	1,4—1,3	1.25
„Pharma“ (B. Jawornicki)	230—238	230—240
Bracia Rolniccy I em. . .	46	44
„Polski Glob“	8	7.8—8
C. Hartwig. Poznań . . .		
Żegluga Polska	23—24	20 - 26
Zieleniewski I—IV em. . .	**2100—2050**	**2025—2200**
Warsz. Parowozy I—III em.	150—130	150—152
H. Cegielski, Poznań I—IX	**164—158**	**162 166**
„Potęga“ Tow. huty żel. .		
„Lemiesz“		
„Trzebinia“ I—VI em. . .	260—240	29? -270
„Pocisk“		
Automotor		44—45
Portland-Cem. Szczakowa		5000
Górka	**2750 3000**	**2950—3000**
Siersza	**1350 - 1400**	**1325 1400**
Tepega I—IV em.	**595 - 615**	**610 - 620**
Polska Nafta	135—125	130—140
Oikos	800	800
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	125	130

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	29/VIII
Pezet		
Strug	170 - 185	165 - 170
Syndykat Kosz., Kraków .		
Tłuszcze Trzebinia	**775 825**	
„Krakus“ I—VI em. . . .	135—132.5	150—130
Porcelana Ćmielów . . .	250	280 - 250
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1325 1300**	**1350—1300**
Elektr. Siersza I—IV em.	84 - 81	82 - 86
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski . . .	190	200—205
Fabr. kapel. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy I-VIII	92—98	102—93—98
Bank Hipoteczny		135
Bank Małopolski	105—107	103—99—105
Ziemski Bank Kredyt. . .	54—48	54—49—52
Powszechny Bank Kredyt.		
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		36
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	575—625	575

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Kraków, 30 sierpnia. — Dewizy: Nowy Jork 259.000, Amsterdam 104.500, Paryż 14.600, Zurych 46.500, Wiedeń 3.66.

Kraków, 30 sierpnia. Na dzisiejszem zebraniu zaznaczyła się, jak zresztą przewidywano na ogół lekka zniżka papierów, odpowiadająca zresztą dalszemu osłabieniu na rynku walutowym. Ponadto zobowiązania na „ultimo“ nadają jeszcze giełdzie charakter wyczekiwania. Papiery, stanowiące przedmiot arbitrażu na Wiedeń, na ogół utrzymały swoje kursa. Mimo lekkiej baissy jednak dokonano dość znacznych transakcyj.

Że tendencja była niejednolita, świadczy fakt, że niektóre lżejsze papiery np. Strug, nawet zwyżkowały.

Na pogiełdzie ujawniło się nieco wybitniej mdłe usposobienie. Notowano: Jaworzno 3.650. Gazy 5.900 (trans.) pod koniec płacono 6.100 bez towaru. Lokomotywy 195 towar. Chybi 1.800 — 1.850. Cement Goleszów płacono p. 4.000

Szczególnem zainteresowaniem cieszyły się Gazy ze względu na wiadomości o blizkiej korzystnej

We walutach znaczne osłabienie.

Giełda warszawska

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski . .	840
„ Handl. „ . .	1900
„ dla Han. i Prz. 1—7 .	340—300
„ Kredytowy	245—180—200
„ Małopolski w Krak. .	95—100—90
„ Przemysłowy w Warsz.	
„ Pols. Handl. w Pozn. .	230
„ „ przem. we Lw. .	85—77.5
„ Tow. spół. w Warsz. .	325
„ Zachodni	
„ Ziems. Kred. we Lw. .	
„ Zjed. Ziem. Pol. w W.	
„ Zw. Sp. Zar. w Pozn. .	580—625—575
„ Związków Ziem. . . .	75—95
Kijewski i Scholtze	660—680—657.5
Fr. Puls	93—150—140
Roman May w Pozn. . . .	
Wildt i Sp.	160—170
Cukrownia Chodorów . . .	1400—1290—1300
„ Czersk I i II . .	365—320 - 340
„ Częstocice . . .	5400—5350—5150
„ Gosławice . . .	475 - 520—490
„ Michałow . . .	570—640—600
Warsz. Tow. F. Cukru . . .	7400—9150—8000
Firley	
Łazy	70—95
Drzewny przemysł	61—65
Warsz. T. Kop. Węgla . . .	1100—850—1250
H. Cegielski w Poznaniu .	140—165
Lilpop, Rau i S-ka	220—200—205
Modrzejowskie zakł.	1850—1650—1725
Norblin, Br. Buch i W. . .	300—470—425
Ostrowieckie zakł. 4	1950—2175—2150
„ 5	1875 - 1800—2025
Orthwein i Karasiński . . .	190—195
Rohn, Zieliński i Ska . . .	230
K. Rudzki i Ska 1—4 . . .	645—680—650

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Starachowice 1—4 em. . .	950—1025
„Trzebinia“	
Ursus 1 em.	330—320
Ursus 2 em.	
Pocisk	
Parowóz	125—135—130
L. Zieleniewski	2000—2150
Zawiercie	60000
Żyrardów	52000—60000 - 56000
Ł. J. Borkowski	120—125
Hurt	
B-cia Jabłkowscy	39—36—37.5
War. Tow. Transp. i Żegl. .	28—29
Polbal	
Spiess i Syn	187.5—210
Zachod. Tow.	45
Ćmielów	
Elektryczność	
Pol. Tow. Elektryczne . . .	152.5—175—170
Belpol	
Haberbusch i Schiele . . .	650—660
Tow. oczyszcz. spirytusu . .	1100—1350
Tepege	620
Polska Nafta	127
Bracia Nobel	360—385—386
Lenartowicz i Br. Ryl . . .	39.5 - 40.5—40
Pustelnik	245
Siła i Światło	580—610—590
Fabryka pap. „Klucze“ . .	170—190
Eksp. Soli Potasowych . .	
Cerata	
Skóry i Garbniki	50
Kabel	170
Przemysł Naftowy	800—780
Strem	8500
Unia	
Marynin	
Warsz. Syndykat Rolniczy .	

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Warszawa, 30 sierpnia. — **Waluty: Dolary 249.000. Franki belgijskie 11.700.**

Czeki: Berlin 0.002,63. Holandja 98.000. Londyn 1,133.000. N. Jork 249.000. Paryż 14.275. Praga 7.300. Szwajcarja 44.950. Wiedeń 351. Włochy 10.800.

Wiadomości polityczne

Pogłoska podana przez niektóre pisma, jakoby królowa rumuńska Marja miała w najbliższym czasie przybyć do Polski nie odpowiada prawdzie.

*

Stan zdrowia marszałka Rataja tak się polepszył, że marszałek mógł wczoraj odbyć przejażdżkę samochodem. W niedzielę wyjeżdża pan marszałek do Krynicy. Pan marszałek prowadzi w dalszym ciągu rokowania z przywódcami klubów sejmowych w sprawie sesji sejmowej.

*

Przywieziono do Sądu Okręgowego w Warszawie mordercę metropolity prawosławnego, Smaragda Łatyszenkę, któremu wręczono nowy akt oskarżenia o trzy przestępstwa: morderstwo, uczestniczenie w nielegalnej organizacji białoruskiej i uprawianie agitacji antypolskiej. Termin procesu będzie w tych dniach wyznaczony.

Strejk generalny w Czechosłowacji

Praga, 29 sierpnia. (Tel. wł.). Według oficjalnego komunikatu — wczorajsza konferencja Rad fabrycznych w północno-zachodnim rowirze Czech powzięła uchwałę, zwrócenia się z propozycją do komitetu strejkowego górników, że konferencja byłaby skłonna ogłosić 48-godzinny strajk generalny w Czechosłowacji, aby w ten sposób wywrzeć presję i przyspieszyć zakończenie konfliktu w górnictwie.

Upadek Stresemanna — początkiem bolszewizmu

Wywiad z kanclerzem Niemiec — Pragnie on porozumienia, a grozi bolszewizmem, odwetem i przewagą liczebną

Londyn, 29 sierpnia. „Daily Telegr.“ zamieszcza wywiad swego berlińskiego korespondenta z kanclerzem dr Stresemannem. Stresemann oświadczył, że gdyby jego rząd miał upaść — to on sam przeszedłby do historji jako ostatni „burżuazyjny“ kanclerz Niemiec. Upadek obecnego gabinetu w Niemczech byłby początkiem zbolszewizowania nietylko Niemiec, ale i większej części Europy.

Jeżeli zdołamy wyżywić ludność, — mówił dalej kanclerz — to wszysko będzie dobrze. Ale żywności nam brak. Leżą wprawdzie już sprowadzone do Niemiec miljony tonn mrożonego mięso, ale nie mamy pieniędzy na czynienie dalszych zakupów w Ameryce. Naród niemiecki jest bardzo cierpliwy, lecz gdy nie będzie miał co jeść — to może tę cierpliwość stracić.

W dalszym ciągu rozmowy, kanclerz oświadczył. że jest zwolennikiem polityki porozumienia między Francją, Anglją i Niemcami. Gdyby między temi 3 państwami zawarte zostało ogólne porozumienie — to pokój i dobrobyt Europy mogłyby zostać odbudowane.

Kanclerz dorzucił uwagę, że w czasie wojny większa była nienawiść w Niemczech do Francji niż do Anglji. Teraz jest odwrotnie. Poważną troskę stanowi dla niego ta straszliwa nienawiść, która istnieje w Niemczech w stosunku do Francji i której źródłem jest okupacja Ruhry.

Francja ma dziś 39 miljonów ludności, Niemcy — 70 miljonów. Narzuca się więc samo przez się ważkie pytanie, jak się odnosić będą do siebie te dwa narody wnajbliższym 25-leciu? I ze względu na to właśnie konieczne jest szybkie rozwiązanie kryzysu reparacyjnego.

Komunista, awanturnik czy oszust?

Pisma wiedeńskie donoszą, że Policja wiedeńska aresztowała niejakiego Helmuta von Wibeskiego, który podaje, że jest komunistą. Aresztowanie nastąpiło z powodu rozpowiadania przez Helmuta nieprawdopodobnych historyj o jego awanturniczych przygodach, jakie rzekomo przebył w Gdańsku i w Polsce. Twierdzi on mianowicie, że w 1920 r. wysadził w powietrze w Gdańsku dwa okręty z amunicją dla Polski, a następnie aresztowany w Polsce został skazany na karę śmierci przez rozstrzelanie, jednakże wyratowali go komuniści, ułatwiając mu ucieczkę z więzienia.

Zamach na królowę Anglji?

Londyn, 29 sierpnia.

Wczoraj odkryto na linji kolejowej akt sabotażu, który mógł groźne pociągnąć za sobą następstwa. Na szynach toru kolejowego między miastami Jork i Newcastle znaleziono leżącą w poprzek szynę, która wystarczyłaby zupełnie do wykolejenia pociągu. Niebezpieczeństwo odkryto na kilka minut przed nadejściem pociągu pospiesznego, idącego od strony Newcastle a przepełnionego publicznością powracającą z letnisk. Sądzą tu, że przypadek pozwolił tym razem odkryć planowany a nieudany zamach na królową angielską Marję, gdyż pociąg dworski z królową, wracającą również z rezydencji, w której spędzała lato, przeszedł na kilka chwil przedtem po drugiej, równoległej linji szyn.

KRONIKA

PRZED PRZYJAZDEM MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO DO KRAKOWA. Onegdaj wrócił do Warszawy z Wilna Marszałek Józef Piłsudski. Po parodniowym odpoczynku Marszałek uda się do Krakowa, gdzie wygłosi szereg odczytów, jako dalszy ciąg serji, rozpoczętej we Lwowie.

NIEDYSKRECJE TEATRALNE. Warszawski „Kurjer Poranny“ donosi z Krakowa, iż doradcą literackim dyr. T. Trzcińskiego mianowany został Adam hrabia Szembek.

WSKAŹNIK DROŻYŹNIANY W SIERPNIU. Według obliczeń Komisji drożyźnianej przy głównym Urzędzie statystycznym wzrost kosztów utrzymania wyniósł w pierwszej połowie sierpnia 32.25, w drugiej zaś połowie sierpnia 30.12%.

PASZPORTY ZAGRANICZNE A P. K. U. Rozesłany świeżo okólnik do P. K. U. poleca, aby na wyjazd zagranicę P. K. U. wydawały specjalne pozwolenia jedynie młodzieńcom od lat 17 do20, tym, co mają odroczenia wojskowe, oraz rezerwistom do lat 28. Pozostałe osoby nie podlegają P. K. U. pod tym względem. Nowe to rozporządzenie obowiązywać zacznie od soboty dnia 1 września.

30 MILJONÓW ZA WIZĘ NIEMIECKĄ. Konsulat niemiecki w Warszawie bierze od poniedziałku 30 miljonów marek niemieckich za wizę.

Z DZIENNIKARSKICH PLOTEK. Z Warszawy donoszą: Między Polskiem Stronnictwem Ludowem „Piast“ i spółką wydawniczą p. Grodkiego zawarty został ostatnimi dniami układ, zapewniający grupie p. Witosa pełne poparcie prasy p. Grodkiego za cenę przypuszczenia go do banku ludowo-amerykańskiego. W imieniu P. S. L. „Piasta“, wstępują do akcyjnej spółki wydawniczej p. Grodkiego pp. Kowalczuk i Szydłowski. — Układ przewiduje założenie dziennika w Warszawie przez Polskie Stronnictwo Ludowe w najbliższym czasie, przy pomocy p. Grodkiego, p. t. „Echo Warszawy“. W tym celu projektowane jest nabycie z funduszów dyspozycyjnych drukarni Augustyńskiego. Na głównego współpracownika nowego dziennika upatrzony jest p. Menzel, korespondent Hajnta i Chwili.

½ MILJONA MAREK JEDNO JABŁKO! Żydzi używają podczas ich świąt nowego roku jabłek rajskich. W tym roku nie wszyscy będą sobie na to mogli pozwalać, gdyż cena jednego jabłka rajskiego wynosi obecnie pół miljona marek.

SCHWYTANIE ZŁODZIEJA NA WAWELU. Wczoraj aresztowano w grobowcach na Wawelu znanego złodzieja kieszonkowego Jana Kowalika, w chwili, gdy skradł z płaszcza pieniądze jednej z uczestniczek wycieczki Ankasztukajsowej.

WYBUCH GRANATU W DĄBIU. Wczoraj około godziny 8.30 wieczorem nastąpiła na polach w Dąbiu silna detonacja. Patrolujący tamże starszy posterunkowy Janik udał się na miejsce wypadku, jednak mimo czynionych poszukiwań stwierdzono jedynie, iż nastąpił wybuch ręcznego granatu, który jednak żadnych ofiar ani szkód nie pociągnął. Przyczyny wybuchu wobec braku jakichkolwiek środków nie ustalono.

KRADZIEŻ GARDEROBY W „ESPLANADZIE“. — Wczoraj wieczorem skradziono w kawiarni „Esplanada“ Emilowi Ostrowskiemu zarzutkę, wartości 2 milj. mkp.

WŁAMANIE DO SKŁADÓW PRZY UL. SZPITALNEJ Do składu Al. Wettsteina przy ul. Szpitalnej włamali się nieznani dotychczas sprawcy, którzy skradli kilka sztuk drelichu 50 kg rozharu i belę sprężyn do materaców.

ŁADNY ZNAJOMY! Wczoraj w godz. popołudniowych zgłosił się do Sułkowej, zamieszkałej przy ul. Florjańskiej L. 40, jakiś nieznajomy jej jegomość, który wręczył jej kartkę rzekomo z polecenia jej sublokatora J. Wandasiewicza, z prośbą o wydanie płaszcza. Sułk. spełniła polecenie, po zawiadomieniu jednak Wandasiewicza okazało się, iż S. i W. padli ofiarą oszustwa. Na skutek doniesienia, policja aresztowała pod zarzutem współudziału w kradzieży Wład. Pawłowskiego, którego S. kilkakrotnie przedtem, jako dopytującego się o obecność Wandasiewicza w domu poznała.

CHCIAŁA CHODZIĆ W LAKIERKACH. Ulica Florjańska była wczoraj widownią tragikomicznego zajścia, które skończyło się „rekolekcjami“ pod Telegrafem dla niejakiej Ag. Stępowej. St., 48-letnia niewiasta pragnęła ustroć się tanim kosztem w lakierki, w tym celu więc skradła je w sklepie Guttera. Przeszkodzono jej jednak i wśród owacji publiczności zaprowadzono pod Telegraf.

ZBROJNY NAPAD BANDYCKI I ZAMORDOWANIE KILKU OSÓB. Na mieszkańców wsi i gm. Telechany pow. Kosów dokonano zbrojnego napadu bandyckiego. Podczas napadu zamordowano dwóch posterunkowych policji, kilku mieszkańców i wójta gminy.

Według informacyj, udzielonych przez mieszkańców wsi Telechany, bandytów było około czterdziestu. Na miejsce zbrodni delegowano większą ilość funkcjonarjuszy policji jak służby mundurowej tak służby śledczej z Brzeście i zarządzono obławę na terytorjum pow. Kosowskiego i Pińskiego wraz z wojskiem.

Kalendarzyk giełdowy

NOWE EMISJE.

Bank Handlowy w Warszawie powiększa kapitał akcyjny o 900 miljonów mk. droga wypuszczenia 900 tys. sztuk akcyj XII em. po 1,000 mk. imiennej wartości każda.

600.000 sztuk akcyj XII-ej emisji po 1.000 mk. każda zostanie wydanych dotychczasowym akcjonarjuszom Banku bez żadnej dopłaty w stosunku 2 akcyj nowej XII-ej emisji na każdą jedną akcję 1.000 markową XII emisji, przyczem, pobór powyższych bezpłatnych akcyj przez dotychczasowych akcjonarjuszów uskuteczniać się będzie za okazaniem akcyj XI-ej em., na których Bank przyłoży stempel „XII. emisja — 2 bezpłatne akcje wydane. Dalsze 300.000 sztuk akcyj XII em. po 1.000 mk. każda zostanie wydzielone dotychczasowym akcjonarjuszom banku pod następującymi warunkami:

a) prawo pierwszeństwa do nabycia nowych akcyj przysługuje dawnym akcjonarjuszom w stosunku jednej akcji 1.000-markowej XII emisji na każdą posiadaną jedną akcję 1.000-markową XI-ej emisji. Cenę emisyjną dla powyższych 300.000 sztuk akcyj oznacza się na 10.000 mk. za każdą akcję 1.000-markową.

„Pokucie“, Naftowa Sp. Akc. w Krakowie, podwyższa kapitał zakładowy z 40 miljonów mkp. do 120 milj. mkp. drogą wypuszczenia II. em. 80 tys. sztuk akcyj nominalnej wartości 1.000 mkp. każda.

Pierwszeństwo do nabycia akcyj tej emisji służy właścicielom akcyj poprzedniej emisji w stosunku jednej akcji II emisji na każdą akcję I-szej emisji. Cena emisji akcji II emisji dla akcjonarjuszów wykonujących prawo poboru wynosi 5 tys. mkp.

Termin subskrypcyjny po dzień 5 października 1923.

„Cukrownia Strzyżów“ podwyższa kapitał spółki o marek 500,000.000 czyli do mk. 2,000,000.000 drogą nowej VI-ej emisji 100.000 sztuk nowych akcyj, z których 20.000 imiennych i 80.000 na okaziciela nominalnej wartości mkp. 5.000 każda.

Pierwszeństwo do nabycia akcyj nowej emisji służy właścicielom akcyj emisyj poprzednich, w stosunku 1 akcji nowej na każde 3 akcje dawne. Cena emisyjna akcyj nowej emisji dla dawnych akcjonarjuszów, którzy wykorzystają prawo poboru, określa się na mkp. 45.000. Wpłaty na akcje VI-tej emisji przyjmuje warszawskie biuro cukrowni „Strzyżów“.

Ze świata

SPISEK KOMUNISTYCZNY WE WŁOSZECH. — W związku z wykryciem spisku komunistycznego w Genui, organ faszystów „Giornale di Genua“ podaje wynik śledztwa w tej sprawie, z którego wynika, że spisek miał na celu zorganizowanie wybuchu przewrotu komunistycznego we Włoszech. Sieć spisku ogarnęła całe Włochy i należeli do nich wszyscy znani komuniści włoscy. Fundusze na utrzymanie organizacji i wysyłkę agitatorów, którzy otrzymywali od 1.500 do 2.000 lirów miesięcznie, pochodziły z Moskwy. Szyfrowany okólnik, który udało się policji odcyfrować, polecał komunistom zapisywanie się do organizacji robotniczych bez różnicy zabarwienia politycznego, przesyłanie raportów do centrali o pracy w tych związkach oraz prowadzenie roboty destrukcyjnej wśród robotników.

Z DYPLOMACJI SOWIECKIEJ. Sowiecki przedstawiciel w Kownie Korzennikow ustąpił ze swego stanowiska a na jego miejsce został mianowany Lorenc, radca poselstwa sowieckiego w Warszawie. Fakt przesunięcia urzędnika dyplomatycznego z Warszawy na placówkę do Kowna jest wielce znamienny.

CZEGO PIĘKNE ROSJANKI UCZĄ TURKÓW? Grupa kobiet tureckich, małżonki znanych paszów i bejów, złożyła Mustafowi Kemal Paszy petycję, domagającą się usunięcia Rosjanek, które schroniły się do Konstantynopola motywując żądanie swe tem, że kobiety rosyjskie uwodzą im mężów i gorszą młodzież turecką. Petycja cytuje fakty, świadczące, że młode i piękne Rosjanki uczą mężczyzn tureckich zażywać morfiny, kokainy, eteru, oraz zboczeń płciowych. Z drugiej znowu strony młode turczynki demoralizują się, widząc jak bogate stroje i klejnoty noszą obecnie Rosjanki, które przybyły do Konstantynopola niemal nago.

Ostatnie wiadomości telegraficzne

WZROST LICZBY BEZROBOTNYCH W ANGLJI

Londyn, 30 sierpnia. Według urzędowych danych urzędu statystycznego ogólna liczba bezrobotnych w Anglji w ostatnim tygodniu wynosi 1,223.300, tj. wzrosła o 11,426 w stosunku do tygodnia poprzedniego.

ANGLJA W OBRONIE NIEMIEC.

Londyn, 30 sierpnia. Oficjalna radiostacja angielska w Leafield ogłasza komunikat, według którego angielskie koła finansowe są zdania, że suma reparacyjna żądana od Niemiec w ostatniej nocie belgijskiej przekracza zdolność płatniczą Niemiec. W tychże kołach — mówi dalej komunikat — wypowiadają przekonanie, że suma, jaką Niemcy mają zapłacić, winna być określona przez międzynarodową komisję rzeczoznawców. Zdaniem angielskich kół miarodajnych jest godnem ubolewania, iż nota belgijska wogóle wcale nie porusza propozycji angielskiej, dotyczącej zwołania takiej komisji rzeczoznawców. Wogóle, zdaniem tych kół, nota belgijska ani na krok nie posuwa naprzód rozwiązania sprawy odszkodowań. Natomiast prasa komentuje odpowiedź belgijską na ogół w tonie bardzo przyjaznym.

FANTASTYCZNE CENY W BERLINIE.

Berlin, 30 sierpnia. Od jutra bochenek chleba będzie kosztował 650.000 marek, bułka 33.000.

STAN OBLĘŻENIA W BOCHUM.

Essen, 30 sierpnia. PAT. Z powodu napaści, dokonanej na oficera francuskiego w Bochum, ogłoszono stan oblężenia.

SKAZANIE BUŁGARSKICH KOMUNISTÓW NA ŚMIERĆ.

Salonikl, 30 sierpnia. Sąd w Plevnie wydał wyrok w procesie przeciw bułgarskim komunistom, którzy w czasie upadku rządu Stambulińskiego chcieli zorganizować powstanie. Czterech przywódców zostało skaanych na śmierć za dążenie do wywołania wojny domowej, reszta skazana została na długoletnie więzienie.

Jak wygląda w Gdańsku?

Z Gdańska piszą:

Dla starego filozofa greckiego, który dowodził, że niczego stałego niemasz na świecie, że raczej wszystko jest płynne i streszcza się w zdaniu „Panta rei" („Wszystko płynie"), byłyby nasze stosunki gdańskie istnem polem doświadczalnem. U nas w Wolnem Mieście obecnie rzeczywiście wszystko jest pod znakiem zapytania, a wyczekiwanie czegoś nieokreślonego w każdym razie niezbyt pocieszającego jest naczelnem uczuciem, które zawładnęło umysłami przerażonemi, katastrofalnemi i karkołomnemi skokami dolara, strajkami, drożyzną, rzeczywistemi i zapowiadanemi rozruchami i innemi wątpliwej natury przyjemnościami. Firmy kupieckie i przemysłowe obliczają dnie i godziny dzielące je od katastrofy i likwidacji, banki zarabiają wprawdzie jeszcze na cyrkowych konwulsjach oszalałych walut, ale i tam rozpoczyna się tu i ówdzie już „zmierzch bogów", gdyż opłaty manipulacyjne, personel, podatki itd. pochłaniają już niemal kompletnie nawet grubsze zarobki. Ceny należą specjalnie do tych rzeczy zupełnie płynnych, o których się bodaj nie marzyło owemu starożytnemu filozofowi greckiemu, gdy próbował streścić najważniejszą treść i istotę życia w zdaniu „panta rei". Ceny płyną i płyną, a jednak wykazują nawet w tej samej ruchliwości stałą pewną zasadę, płyną bowiem pod górę i w górę sprowadzając zamęt i przewrót do stosunków rodzinnych, samorządowych i państwowych. Wolne Miasto pozatem robi politykę, ale i tą polityka, która właściwie jest luksusem w czasie tak strasznym, jak nasz, podlega prawu płynności, płynie bowiem przeciw prądowi interesów gospodarczych ludności Wolnego Miasta Gdańska, a kieruje się stałą zasadą, że stokroć lepsząby miała pociechę „wielka ojczyzna niemiecka" z prawowiernego Gdańska, niż gdyby rozsądek wziął górę i w kooperacji pokojowej z Polską szukano zażegnania powszechnej nędzy aprowizacyjnej i walutowej oraz doprowadzono do rozkwitu Wolne Miasto a do dobrobytu jego ludność. Ale dziś Gdańsk, jak ma swego senatora finansów zapożyczonego od rządu Rzeszy, tak ma swą politykę walutowo-finansową zapożyczoną od Niemiec, bo idącą krok za kroczkiem bliżej ku bezdennej przepaści. Wprawdzie polityka finansowa nie wyłącza się z pod naczelnych zasad rządzących dziś Gdańskiem, bo i w niej pełno jest płynności, niejasności, znaków zapytania, obietnic i wyczekiwania, oraz pocieszenia. Na czoło wysuwają się mianowicie obietnice i pocieszenia różnego rodzaju. Do obietnic należą: reforma walutowa, nowe pieniądze, poprawa stosunków drożyźnianych oraz pożyczki zagraniczne. Tymczasem nowy pieniądz zjawia się o tyle, że na stary nadrukowuje się wyższe cyfry miejscowe i że klub sopocki wydaje najnowszy swój „Notgeld". Złośliwi twierdzą, że tego własnego „Notgeldu" sam klub czy tam kasyno przyjmować nie będzie. Niemcy łudzą się tem, że może się zdecydują polskie kasy kolejowe i państwowe na wypchanie kilku wagonów „Ersatz walutami" i „Notgeldami" suwerennego sąsiada gdańskiego, by je powieźć do Polski na użytki specjalne a konieczne.

50% podrożenie wyrobów tytoniowych i tytoniu

Na mocy rozporządzenia ministerstwa finansów podwyższone zostają ceny tytoniu i wyrobów tytoniowych o 50%. Nowy cennik jest następujący:

I. Cygara. Hawana Mk. 14.000 za sztukę. Belweder 12.000 mk., Wawel 10.000. Brytanica 9.000. Trabuco 8.000 Kuba 6.000. Portorico 4.500. Mieszane zagraniczne 4.000. Brazyl Virginia 3.000. Cygarillos 3.000.

II. Papierosy. Sfinks 2.200 mk. za sztukę. Dames 1.900. Kalif (Kedyw) 1.800. Egipskie 1.600. Klub 1.300. Sejmowe 1.100. Prezydent 1.100. Damskie 1.100. Farys 900. Pogoń 1.000. Sport 1.000. Warszawskie 1.000. Syrena 700. Wisła 800. Wanda 600.

III. Tytonie do papierosów. Kir 2 milj. 200 tys. za 1 kg. Ksanti 2 miljony. Najprzedniejszy sułtański 1 milj. 700 tys. Najprzedniejszy macedoński 1 milj. 500 tys. Najprzedniejszy turecki 1 milj. 200 tys. Przedni turecki 1 milj. Średni turecki 800.000. Kresowy 600.000.

Wiadomości gospodarcze

Z TARGÓW WSCHODNICH WE LWOWIE. Naczelnik wydziału w zarządzie holenderskich kolei p. Sarle Mijn z Amsterdamu zgłosił swoje przybycie na Targi Wschodnie w charakterze oficjalnego handlowego reprezentanta rządu holenderskiego. Południowo-niemieckie towarzystwo handlu z Polską z siedzibą w Bawarji zamówiło telegraficznie stoisko dla wyrobów swego koncernu. Jeden z dyrektorów wyżej wymienionego towarzystwa odwiedzi IIII Targi Wschodnie celem ewentualnego poczynienia transakcyj handlowych.

Za inicjatywą zarządu Targów wschodnich i w porozumieniu z grupą emigrantów gruzińskich projektuje się założenie towarzystwa akcyjnego dla handlu z bliskim wschodem z centralą we Lwowie. Targi wschodnie oddały swe pawilony do dyspozycji dla wzorów i wyrobó tureckich, które są w drodze, tak, że już w tym roku podjęte będą pierwsze konkretne próby zapoczątkowania stałej wzajemnej wymiany wyrobów polskich i tureckich. W czasie trwania Targów wschodnich urządzona będzie konferencja o handlu z wschodem, celem spopularyzowania w naszym świecie handlowym i przemysłowym idei nawiązania stosunków z bliskim wschodem.

ZWOLNIENIE OD PODATKU PRZEMYSŁOWEGO. Stosownie do rozporządzenia min. skarbu, zwolnione będą od państwowego podatku przemysłowego: przedsiębiorstwa prowadzone przez państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu lub na potrzeby administracji państwowej; koleje państwowe, ich urządzenia i przedsiębiorstwa; przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, prowadzone przez związki samorządowe, lombardy, kasy pożyczkowe i oszczędności, utrzymywane przez te związki; kasy pomocy pracowników instytucyj państwowych, komunalnych i społecznych, pracowników handlowych, przemysłowych i rolnych, tudzież inteligencji zawodowej; związki pracownicze, mające na celu dostarczanie odpowiedzialnych pracowników; zakłady naukowe publiczne i prywatne; zakłady wychowawcze i poprawcze; przytułki i schroniska noclegowe, bibljoteki, czytelnie, muzea i wystawy, warsztaty szkolne ,sale gimnastyczne, boiska, cyklodromy i ślizgawki; teatry państwowe i komunalne, o ile nie są oddane w dzierżawę i kinematografy nie obliczone na zysk, prowadzone w celach oświatowych i kulturalnych; przemysł ludowy, wykonywany ubocznie; widowiska w celach filantropijnych; wykonywanie robót i dostaw, jeżeli obrót roczny nie przekracza 1 miljona mk., utrzymanie pokojów umeblowanych i stołowanie bez sprzedaży alkoholu, jeżeli ilość pokojów nie przekracza 4-ech, a ilość stołowników 10-ciu.

ŻĄDANIA ROBOTNIKÓW A CENY NA WĘGIEL. — W związku z toczącemi się pertraktacjami w Zagłębiu Dąbrowskiem w sprawie żądań robotników 50 proc. podwyżki, informują nas z fachowego źródła, że w razie uzyskania takiej podwyżki, przemysłowcy musieliby znacznie podwyższyć ceny na węgiel. To zaś podciełoby eksport węgla, który dziś dochodzi do 35 proc. całej ilości wydobywanego, a w ogólnym bilansie handlowym Polski zajmuje miejsce naczelne, gdyż stanowi około 1/5 naszego eksportu.

REDUKCJA PRACY W PRZEMYŚLE ŁÓDZKIM. — Z Łodzi donoszą: Redukcja pracy w przemyśle włókienniczym postępuje w dalszym ciągu naprzód. Nieliczne fabryki, które pracują jeszcze normalnie, zamierzają w najbliższych tygodniach zredukować pracę.

Według opinji sfer przemysłowych, ostatnia podwyżka faktycznie nie wpłynęła na zwiększenie się tempa redukcji, pomnożyła jednak trudności, związane z obecnym brakiem środków obiegowych.

W dalszym ciągu w poszczególnych fabrykach mnożą się lokalne zatargi, które jednak w większości wypadków zostają przy interwencji związków zawodowych i związków przemysłowców likwidowane.

NADUŻYCIA W OBROCIE AKCJAMI. Brak małych odcinków akcji na giełdach wywołuje nową formę spekulacji. Oto banki warszawskie pobierają za zmianę większych odcinków prowizję, sięgającą kilkuset tysięcy marek. Z tego też względu drobni akcjonarjusze, których obecnie jest legjon, napotykają na niezmierne trudności przy nabywaniu akcji. Pocztowa kasa oszczędności, załatwiająca zlecenia giełd znacznych rzesz inteligencji pracującej, nie może zleceń tych, przeważnie na małe sumy, wykonywać ze względu na brak drobnych odcinków. W ten sposób rzesze drobnych kapitalistów zostają odsunięte od lokowania swych oszczędności w przemyśle. Towarzystwa akcyjne powinny pomyśleć o tem, aby przy tak licznych obecnie nowych emisjach wypuścić znaczniejsze ilości akcyj w drobnych odcinkach.

NOWE BANKNOTY 250-TYSIĘCZNE. W tych dniach ukażą się 250-tysiączne banknoty, co niezawodnie odegra rolę w polepszeniu sytuacji finansowej.

AKCJA EKSPORTOWA SOWIETÓW. Z Charkowa donoszą: Aby polepszyć swój bilans handlowy, sowiety chcą za wszelką cenę rozwinąć akcję eksportową do większych rozmiarów. Z przypuszczalnego w tym roku ogólnego urodzaju na Ukrainie, około 750 miljonów pudów, 650 miljonów potrzebnych jest na pokrycie potrzeb ludności wiejskiej na zasiew i na wykarm bydła, do tego dochodzi 50 miljonów niezbędnych dla ludności miejskiej, licząc tylko po 10 pudów zboża rocznie na osobę. Na eksport zatem może być z wielkim trudem wydzielone w najlepszym razie 50 miljonów pudów. — Mając jednakże na względzie, że przeważnie żyto daje nadwyżkę, a eksportowe rodzaje zboża, mianowicie pszenica i jęczmień, prawie że żadnej nadwyżki ponad potrzeby lokalne nie dają, przeto projektowany wywóz 50 miljonów pudów jest nie do pomyślenia bez znacznego uszczerbku dla rosyjskiej ludności. Ze względu na przyszły rozwój eksportu zboża, co potrzebne jest również dla zwiększenia zamożności chłopa i jego zdolności nabywczej, sowiety zamierzają w okresie zbliżającej się kampanji siewnej położyć szczególny nacisk na zwiększenie zasiewu pszenicy. Najgorzej w tym roku przedstawia się na Ukrainie wywóz owsa, którego zbiór zapowiada się o 23 miljony pudów mniejszy, niż w roku zeszłym. Zbiory tegoroczne prosa zmniejszą się przypuszczalnie o 28%.

EKSPORT JAJ PRZEZ LIBAWĘ, A KŁAJPEDA. — Dziennik łotewski „Kursemes Vards" pisze: po otrzymaniu przez Litwę Kłajpedy, stara się ona przenieść tranzyt jaj z Libawy do Kłajpedy. Próba ta jednak nie udała się z tego powodu, że okazało się, iż wielkie okręty, ze specjalnem urządzeniem do przewożenia w stanie zamrożonym jaj i mięsa, nie zawijają do Kłajpedy, natomiast płyną wprost do Libawy. Dlatego też Litwa będzie musiała wyekspedjować znajdujące się w Kłajpedzie transporty jaj do Libawy, skąd na wielkich okrętach zostaną odwiezione do Anglji. Ponieważ zbyt jest drogo odsyłać jaja z początku do Kłajpedy potem do Libawy, dlatego też Litwa, jak uprzednio, będzie wysyłała jaja wprost przez Libawę.

POŻYCZKA HIPOTECZNA JUGOSŁAWJI. Jak donoszą z Belgradu, — jugosłowiański zarząd skarbowy otrzymał od konsorcjum banków szwajcarskich pożyczkę hipoteczną w wysokości 10 milj. franków szwajcarskich.

PRZEGLĄD NAFTOWY

Z TARGU ROPNEGO.

Na targu ropnym liczne transakcje po cenach niższych płacono za ropę borysł. 4—4200 mkp. za kg.

Z TARGU BRUTTOWEGO.

Tendencja słaba przy silnych cenach. Została dokonana nieznaczna ilość transakcyj po cenach następujących:

1/16% brutto: Bahn Mateusz 22 milj., Blochówka I., II., III. st. dzierż. 12 milj., Józefina 2 milj., Maria 16 milj., Ernuśka 7 milj., Krakowianka 4 i pół milj., Pogoń 13 milj. Walka 12 milj. — 1/32% brutto: Józef 18 milj., Horodyszcze Galicja 16 milj., Kontressina Galicja 25 milj., Konrad Brugger 5 milj., Sieghardt 13 i pół milj., Zofja Galicja 102 milj., Silva Plana 68 milj., Monte Carlo Oilspring 34 milj.

Za blok 1/32% brutto „Lindenbaum" żądano 430 milj.

Nowiny w kilku wierszach

Drezno, 30 sierpnia. Ministerstwo spraw wewnętrznych zakazało wszystkich zebrań i pochodów, przygotowywanych z okazji rocznicy Sedanu.

*

Paryż, 30 sierpnia. Dzienniki donoszą, że sąd wojenny w Nancy zasądził niemieckiego generała Ottona von Jäger, komendanta IX bawarskiej brygady piechoty, za podpalania i akty gwałtu zaocznie na karę śmierci.

*

Genewa, 30 sierpnia. Na piątek zwołana została do Genewy międzynarodowa konferencja w sprawie zwalczania wydawnictw o charakterze pornograficznym. Konferencja odbędzie się pod egidą Ligi narodów.

*

Paryż, 30 sierpnia. Z Akwizgranu donoszą, że marszałek Hindenburg, gen. Mackenzen oraz książę Ruprecht bawarski organizują przy pomocy organizacji nacjonalistycznej wielkie uroczystości patrjotyczne z powodu rocznicy Sedanu.

*

Kłajpeda, 30 sierpnia. W Kłajpedzie rozeszła się wiadomość, że Niemcy z powodu niedojścia do skutku porozumienia z Litwą w sprawie kolei kłajpedzkiej wstrzymały ruch kolejowy między Eydkunami a Wierzbotowem na Litwie.

*

Gdańsk, 30 sierpnia. „Danziger Allg. Ztg." donosi z Monachjum: Generał Ludendorff zamieszkały, jak wiadomo, w Bawarji, wydał przyjęcie na cześć bawiącego od kilku dni w Bawarji Hindenburga. W przyjęciu tem wziął udział ponadto obecny w Monachjum Hugo Stinnes, oraz twórca Orgeschu, radca Escherich.

*

Gdańsk, 30 sierpnia. W nadchodzącą sobotę odbędzie się w Gdańsku doroczny kongres partji narodowo-niemieckiej. Na kongres ten przybędzie kilku najwybitniejszych członków partji narodowo-niemieckiej Rzeszy, a między innymi przewodniczący tejże partji, były sekretarz stanu Hergt.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI
(początek o godzinie 8·15)
Czwartek: Wieczór humoru, tańca i magji salonowej.

BAGATELA
(początek o godzinie 8-ej)
Czwartek: „Kochanek od serca"

OPERA I OPERETKA
(początek o godzinie 7·45)
Czwartek: „Cyrulik sewilski"

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.